

31.01.2015 - Er du en god forælder?

En god forælder. Hvad er det egentligt for en størrelse? Hvad kan sådan en gøre eller ikke gøre?

Om det findes der utallige opfattelser, som naturligt tager sit udgangspunkt i, hvad et barn på forskellige alderstrin har behov for og brug for. Således ved vi, at forældre eller andre voksne skal sørge for at opfylde barnets basale behov for mad, drikke, søvn og pleje. Hertil kommer andet, som børn har brug for, hvis de skal vokse, udvikle sig og trives: Tryghed, kærlighed og omsorg eksempelvis. Herom findes der masser af viden, der baserer sig på såvel erfaringer som undersøgelser. Mange tykke bøger med kloge, vise og gode ord herom, er der skrevet i tidens løb. Masser af uvurderlig viden og mange erfaringer om børns udvikling og opvækst er delt og erfaret. På samme måde som viden om og erfaringerne for, hvad der kan ske, når børn af forskellige grunde ikke får opfyldt de behov, er det.

Børns behov

Tak og heldigvis for det. I dag har vi netop ud fra den viden og manges vilkår i øvrigt, en del muligheder for at opfylde vores børns basale behov og mere til.

Og dog ved vi godt, at både vilkår, omstændigheder og vi selv somme tider gør, at de behov på trods af viden og alting, til tider kan komme til at stå i vejen for, at ikke alle børn får den opvækst, der kunne synes at ligne et godt børneliv.

I dag kan et andet problem måske også være det, at vi har et væld af muligheder og informationer fra så mange sider, at vi kan have svært ved at finde ud af at vælge, hvad der, udover opfyldelsen af de basale behov, er godt eller skidt for vores børn. De fleste børn får opfyldt de mest basale behov, og derfor er der blevet overskud til at tænke mere over, hvad der ellers kan være godt for vores børn. Derfor kan vi også have lidt svært ved at finde vores egne ben i spørgsmålet og udførelsen af, hvad der gør en forælder til en god forælder, og hvad det gode børneliv egentlig er. Måske også set i lyset af, at vi ofte og netop har så mange muligheder og valg.

Hvem bestemmer, hvad der er rigtigt?

Måske kan vi i disse dage om ikke blive helt klar over, hvad der gør en god forælder, men dog nok få et fingerpeg om, hvad en god forælder ikke er. Eller i hver tilfælde, hvad nogen mener, at gode forældre gør eller ikke gør. Om det, nogen gør alt for meget og derfor ifølge andre alt for lidt.

Det, der i ugens løb har været livligt debatteret, og som har fået masser af forældre og andre mennesker op af stolene og til tasterne, er brugen af smartphones eller rettere hyppigheden af brugen af disse, og fotografering af ens børn og deling eller ikke deling heraf på de sociale medier.

Forældre har ikke tid nok til deres børn. Børnene sendes i institution ti timer hver dag, de får ikke samvær nok med familien. De har ingen pligter og lærer ikke at tage ansvar. Hertil lægger sig det store ord nærvær, eller manglen på det nærvær, som menes at forsvinde eller slet ikke eksistere herved. Jeg tænker, det er uhyre vigtige emner at diskutere og forholde sig til.

For ingen tvivl om, at vi i glæden over alle de fine muligheder og tilbud, vi i dag har, kan komme til at glemme at være til stede lige her og nu i det øjeblik, der ikke kommer igen, og derved også miste vigtig tid til at se hinanden i øjnene og til at inddrage vores børn i hverdagen.

Men retorikken omkring, hvad andre mennesker må og ikke må, er ind i mellem lidt skarp, og jeg tænker, at det også her er vigtigt at have sig for øje, at det, der er godt og det eneste rigtige for et menneske eller en familie, måske ikke er helt det samme for andre.

De gode gamle dage?

Selv fremhæver jeg eksempelvis fra tid til anden, hvor dejligt det var derude på landet, da jeg var barn, og hvordan min søster og jeg virkelig var med i familiens liv. Det er også rigtigt. Det var dejligt. Sådan husker jeg det.

Men at hævde, at alting kun var godt, da jeg var barn, eller den gang helt tilbage til generationerne før mig, er nok at fremstille "de gode gamle dage" i et noget rosenrødt skær. Ligesom der måske også findes andre og flere historier om, hvorvidt børn den gang kun blev passet på, følte sig elskede eller nødvendige, blot fordi de ikke var i institution, eller fordi der var mange søskende til at se efter dem, og fordi smartphones ikke var opfundet.

Historierne fra mange om, at der var nok at lave, og ingen behøvede at kede sig, tror jeg helt på.

Men at påstå, at gamle dage kun var gode, er nok lige så forkert som at påstå, at tiden nu kun er dårlig for vores børn.

For var det nu kun så meget bedre førhen? Min Bedste fortalte mig hårrejsende historier fra da, hun var barn. Hun voksede op i en søskendeflok på seks, og familien havde ikke til dagen og vejen. Hun kunne berette om, hvorledes brødrene som fem-

årige blev sendt ud til fremmede som hyrdedrenge. Om deres angste skrig og store bange øjne, når de blev fulgt "i pladsen". Om den kolde mugne grød, der blev serveret, om tævene fra husbond, hvis de ikke kunne holde sammen på kreaturerne. Om hvordan de måtte fryse og dele seng med ældre karle og lægge øren, øjne og krop til både det ene og det andet.

Eller hvis vi går længere tilbage til det 16. århundrede. Da var der ikke megen omsorg til barnet.

Barndommen eksisterede så at sige ikke. Således blev der sagt: "Den, der ser et barn, ser ikke noget."

Ofte kunne børn ikke tale i tre- fire års alderen, for ingen beskæftige sig jo med dem. Småbørn blev ikke betragtet som menneskelige væsner, for de kunne jo ingenting.

Den gode nutid?

Hvad vil jeg egentlig sige med i denne klumme først at skrive om nogle af de valg, forældre står overfor i dag kontra børneliv i gamle dage?

For det er vel ret beset to ganske usammenlignelige størrelse både hvad tid og dermed udvikling angår.

Ja; måske. Men kan være, det alligevel kan få os til i dag at tænke over, at de fleste forældre nu har muligheden for at give deres børn helt andre opvækstvilkår end tidligere, og at rigtig, rigtig mange gør det ganske fremragende. For det synes jeg altså, de gør, langt de fleste forældre, jeg kender til. Dermed være ikke sagt, at vi ikke også i dag, med alle de nye muligheder, tilbud, skilsmisser, teknologi og ting, der går meget stærkt, naturligvis ikke også fra tid til anden har brug for at stoppe op og tænke over, hvad der gør et liv og et børneliv til det, vi forstår ved et godt liv.

Og til det kan vi gøre brug af både fortiden, sund fornuft og alt med måde.